

[Sigsgaard.]

så vil skønnet blive noget mere velvilligt. Men det kan ministeren jo sikkert svare på allerede i dag.

I øvrigt er den lære, man kan drage af de førte forhandlinger og hele den debat i offentligheden, der gik forud, at den løsning, der her foreslås, er ufuldstændig og meget midlertidig. Den klarer ikke de fundamentale problemer, som jeg her har berørt, og den standser ikke den gennemhulning af hele tjenestemandssystemet, der finder sted. Det må derfor være nødvendigt, at der snarest nedsættes en ny lønningskommission, der kan kulegrave alle de spørgsmål, der trænger sig på. Småændringer og ajourføringer er ikke tilstrækkeligt. Der må komme virkelig indgribende reformer.

Jeg skal med disse bemærkninger tilsige mit partis medvirken til en hurtig behandling af det foreliggende lovforslag.

Rimstad: Jeg vil gerne først på mit partis vegne udtale tilfredshed med, at den højtærede finansminister synes at kunne indfri de løfter, som samtlige partier gav tjenestemændene før valget. Jeg skal ikke — og kan i øvrigt heller ikke med den alt for knappe tid og det manglende materiale i denne sag — komme nærmere ind på og kommentere det resultat, den højtærede finansminister er kommet til. Tjenestemændene er jo kommet bagefter, deres krav har været berettigede, det erkendes af alle, og der synes nu at være enighed mellem ministeren og organisationerne, så tilsyneladende er alt godt.

Men den af regeringen fulgte fremgangsmåde ved forhandlingerne er ikke tilfredsstillende for folketinget, som nu er i den situation, at det kan sige nej, eller det kan sige ja til dette lovforslag på et helt utilstrækkeligt oplyst grundlag.

Vi vil derfor fra mit partis side afvente udvalgsarbejdets resultat, før vi tager endelig stilling til omfanget af de ændrede lønninger.

Morten Lange: Jeg skal kun forlænge disse forhandlinger forholdsvis kort, men jeg har et par bemærkninger i forbindelse med dette lovforslags forhistorie, om helhedsløsningen, som jeg ikke kan dy mig for at brænde af ved denne lejlighed.

Jeg har i erindring, at vi — det er ikke så forfærdelig længe siden — havde en valgkamp, og jeg havde nogle i øvrigt meget udmærkede debatter med repræsentanter for socialdemokratiet, ærede medlemmer af dette ting og endog en enkelt højtæret minister, hvor jeg gentagne gange og i meget skarpe ord fik at vide, at det var nærmest en forbrydelse mod menneskeheden, at mit parti ikke helhertet og fuldt og for samtlige lovforslags vedkommende havde stemt for helhedsløsningen. Det forekommer mig, at det materiale, vi nu har fået frem, unægtelig ville have gjort debatten under valgkampen noget nemmere på dette punkt. Det forekommer mig, at vismændenes analyse af eftersløbet har vist noget, som karakteriserer helhedsløsningen overordentlig klart. Den har vist, at staten har været i stand til igennem lovgivningen at binde tjenestemændene bogstavelig talt fuldstændig; det kan jo ikke undre nogen, for det ved vi godt vi har magt til. Den har vist, når man går tallene omhyggeligt igennem, at de lavest lønnede, de dårligst lønnede arbejdere har man sådan nogenlunde kunnet binde, så de ikke har fået andet end det lidt, vi gav dem ved helhedsløsningen. Det har vist sig, at det øvrige lønniveau har man ikke kunnet binde, og det har specielt vist sig, at hverken de høje lønninger, som udbetales i den private virksomhed til de overordnede, eller priser og avancer har man kunnet binde — avancerne har vi nu endda fået at vide af hr. Niels Banke, at dem har man slet ikke kunnet binde på nogen som helst vis.

Helhedsløsningen står efter dette som et eksempel på ikke engang en halv, men en kvart indkomstpølitik, hvor staten gør sine muligheder for binding i en ganske bestemt sektor gældende. Det har man gjort, og her ser vi resultaterne. Man kunne til nød lade sig friste til at sige, det var forsvarligt, hvis man havde truffet foranstaltninger, som skulle sørge for, at man kunne bedre på denne binding ved given lejlighed. Men her kommer vi jo i den situation, at det ligger lige så klart for os, at når man så skal til at stoppe de huller, man selv har lavet, ja, så kommer man med et af de mest traditionelle midler, man nogen sinde har set, og som ikke nogen sinde skulle have hørt til en indkomstpølitik med lidt sigte — og det